

LOPPURAPORTTI

Kestävän työllistymisen tukeminen

Stadin Ammattiopisto

Futurice

Sisällysluettelo

Tiivistelmä

Kokeilun tavoitteet

Kokeilun keskeiset opit

Kokeilun eteneminen

Kokeilun tuotokset

Opit kokeiltavan ratkaisun tai toimintatavan mahdollisuuksista

Opit asiakkaiden tai palvelun käyttäjien tarpeista

Opit ratkaisun kehittämisestä teknisesti

Opit kokeilemisestä yleensä

Opit kokeiluprojektin arjen pyörittämisestä

Kokeilun tekninen ympäristö

Kokeilun data

Jatkopäätökset ja -ideat

1. Tiivistelmä

Kokeilun lähtökohdat nousivat kestävän työllistymisen ja tiedolla johtamisen viitekehyksestä

1. Kestävä työllistyminen
2. Tiedolla johtaminen
3. Datan kerääminen
4. Yhteiset toimintatavat
5. Pitkäjänteinen työskentely

Kestävän työllistymisen tukeminen

Systemaattisen tiedonkeruun vaikutus Stadin Ammattiopiston työllisyysneuvon palveluiden valintaan ja luomiseen.

Uskomme, että systemaattisella datan keräämisellä ja esittämisellä saadaan luotua ja valittua vaikuttavampia palveluita.

Kokeillaksemme tätä aiomme kerätä palveluiden tietoja ja rakentaa niille esitystavan työllisyyspalveluiden käyttöön

Seuraamme rupeaako työllisyyspalvelut hyödyntämään tuotettua tietoa palveluiden tilaamisessa

Olemme oikeassa, jos työllisyyspalveluiden kanssa yhdessä aletaan luoda koulutuksia perustuen dataan

2. Kokeilun tavoitteet

Kokeiluun lähtevä idea syntyi siitä, että työllisyyspalveluiden asiakkaan saamien palveluiden tiedon siirtoa ei ole tai se ei ole yhtenevä palvelun tarjoajien kanssa. Myöskään mitattavat asiat eivät ole yhteneväisiä, jolloin vaikuttavuuden arviointi on mahdotonta.

Tavoitetta rajattiin merkittävästi. Alkuperäinen tavoite oli, että helsinkiläisen työttömän saadut palvelut kulkevat digitaalisesti asiakkaan mukana. Ideana oli se, että työllistyminen tehostuisi eikä asiakkaalle luotaisi päällekkäisiä palveluita. Asiakkaan jäädessä palveluiden jälkeen työttömäksi, olisi työllisyyspalveluiden asiantuntijan helpompi jatkaa asiakastyötä.

Oletus kokeilun alussa oli, että yhteistyö eri toimialojen välillä olisi ketterämpää.

Kokeilun tavoitteet

Kokeilun tavoitteena oli kestävän työllistymisen tukeminen työllisyshoidon asiakkaita hyödyttävien koulutusten kautta.

Lisäksi tavoitteena oli seuraavat asiat

- Tiedon siirto koulutusten ja palveluiden vaikuttavuudesta työllisyyspalveluihin
- Tiimin yhteisen ymmärryksen rakentaminen mittareista ja datan hyödyntämisestä
- Tiedon analysointi ja hyödyntäminen osana kannattavia ja vaikuttavia koulutus- ja ohjauspalveluita

3. Kokeilun keskeiset opit

- Kokeilusta saatiin paljon arvokasta tietoa ja ideoita tulevaan, mutta alkuperäinen idea jouduttiin muuttamaan etenkin tietosuojakriittisen datan käsittelystä kumpuavista aikataulullisista syistä. Jatkoa varten tarvitaan tarkempi toimintasuunnitelma ja sisäinen varasuunnitelma
- Uusien tavoitteiden valossa onnistuimme yhteisen ymmärryksen luomisessa tiimin sisällä. Yhteisellä ja avoimella keskustelulla saimme määriteltyä palveluillemme uudet yhtenäiset mittarit, jotka pääosin kohtaavat palvelun tilaajan eli työllisyyspalveluiden mittareiden kanssa.

4. Kokeilun eteneminen

- Alustava Power BI -näkyvä keskustelun herättämiseksi
- Fokuksen siirtyminen Stadin AO:n ja työllisyyspalveluiden väliseen tiedonsiirtoon
- Tietosuoja-asiantuntijan konsultointi, päätös tavoiteltavasta datasta (todellinen tietomalli, generoitu data)
- Tapaaminen työllisyyspalveluiden kanssa datasta
- Tietomallia ei saada työllisyyspalveluilta, fokuksen pivotointi takaisin tiedolla johtamisen tarpeisiin Stadin AO:n sisällä
- Stadin AO:n henkilöstön haastattelut ja johtopäätökset tuloksista
- Stadin AO:n sisäisiä raportteja yhtenäistävä taulukkomalli, mittareiden luonti
- Todelliseen dataan perustuvatn Power BI -prototyypin toteutus
- Johtopäätöksen jatkokehityksen tarpeista ja ideat jatkoa varten

5. Kokeilun tuotokset

Prototyypiversio Power BI -työkalusta oikealla datalla

Yhtenäistetty tiedonkeräämismalli

Tietosuojaseloste päivitetty mahdollistamaan parempaa tiedonkulkua jatkossa

6. Opit kokeiltavan ratkaisun tai toimintatavan mahdollisuuksista

- Validoitu tieto siitä, että data-analytiikan ja Power BI -näkömön avulla on mahdollista luoda visuaalinen ja ajantasainen tilannekuva tiedolla johtamisen tueksi
- Vaikuttavuuden edelleenkehittäminen vaatisi huomattavasti lisää yhteistyötä palvelutarjoajien ja työllisyyspalveluiden välillä.
- Pääsimme vihdoin yhdistämään opiskelija-/asiakastietojärjestelmän (Wilma) mittarit yhteneväiseksi vastaamaan pääosin työllisyyspalveluiden mittareita
- Opittiin paljon uusista mahdollisuuksista tiedon siirron suhteen (jatkokehittäminen – tietotyöpöytä)

7. Opit asiakkaiden tai palvelun käyttäjien tarpeista

- Tarve alkuperäisen tavoitteen mukaiselle tiedonkulun parantamiselle validoitui, mutta ajoitus työllisyyspalveluiden ja Stadin AO:n välisen tiedonsiirron automatisoinnille ei ollut optimi TE2024-uudistuksen vuoksi
- Huomattiin, miten vähän tiedolla johtamista käytetään
- Huomattiin, miten tärkeää tiedolla johtaminen toiminnan kehittämisen kannalta on
- Huomattiin, miten tärkeää vuoropuhelu palvelun tilaajan kanssa on
- Stadin AO:n työllisyydenhoidon tiimillä ei ollut yhteneviä mittareita palveluista, minkä vuoksi päädyttiin rajaamaan tavoitetta.
- Löydettiin kokeilun aikana yhtenevät mittarit
- Stadin AO:lla ei ole keinoa seurata asiakkaidensa jatkopolkuja, jolloin vaikuttavuuden mittaaminen on hankalaa. Vaadittaisiin tiedonsiirron automatisointia korkeamman tason organisaatioiden kanssa
- Laadullisen ja ei-rakenteellinen data on keskeisessä asemassa Stadin AO:n asiantuntijoiden arjen asiakastyössä. Tämän käsittely ja sovittaminen tiedolla johtamisen työkaluihin esim. kielimallipohjaisen sentimenttianalyysin avulla on vielä kartoittamaton alue.

8. Opit ratkaisun kehittämistä teknisesti

- Työllisyyspalveluiden datamallin saaminen osoittautui esteeksi TE2024-uudistuksen vuoksi
- Teimme varhaisessa vaiheessa päätöksen, että prototyyppi toteutetaan ohjelmistokumppanin järjestelmissä. Lopulta kuitenkin osoittautui, että käytännössä olisi ollut kannattavampaa toteuttaa prototyyppi suoraan Helsingin järjestelmiin

9. Opit kokeilemisestä yleensä

- Fokusta ja suunnitelmaa jouduttiin vaihtamaan ja tarkentamaan muutamia kertoja kesken kokeilun, mikä on kokeiluissa sinänsä tyypillistä. Yksityiskohtaisempi toimintasuunnitelma ja käytettyjen eri osapuolten työtuntien tarkempi seuranta olisi nostanut muutosten vaikutukset jäljellä oleviin resursseihin ja niiden kohdentamiseen paremmin esiin
- Kokeilun keskeisten oletusten validointi mahdollisimman aikaisessa vaiheessa on aina tarpeen
- Palavereiden vielä tiiviimpi kytkeminen toimintasuunnitelman vaiheisiin ja niihin liittyviin tehtäviin
- Kokeilu toi esiin paljon konkreettisia tiedon saatavuuteen ja kulkuun liittyviä haasteita, jotka osaltaan ovat arvokkaita tuloksia kokeilussa
- Kokeilukiihdyttämön sparraajat vinkkasivat Kela-kokeilusta, mistä huomasimme että sen kokeiluidea on hyvin vastaava kuin tämän kokeilun alkuperäinen kokeiluidea. Tämä loi uskoa siihen, että pitkäjänteisellä työssä toteutus on mahdollinen.

10. Opit kokeiluprojektin arjen pyörittämisestä

- Ennalta kalenteroitu viikoittainen kiinteä aika asioiden läpikäymiseen koettiin hyväksi
- Asioiden joustava nopea läpikäynti edellyttäisi kokeilutiimin sisäistä yhteistä chat-kanavaa
- Ohjelmistokumppanin näkökulmasta tämä kokeilu välikatselmuksineen oli kalenteriajallisesti varsin pitkä suhteessa rajalliseen budjettiin. Tätä ongelmaa olisi voinut ratkoa kohdentamalla kumppanin resurssin muutamiin sprintteihin, joissa työtä olisi tehty tiiviimmin
- Kokeilussa tapahtui useita henkilövaihdoksia projektista riippumattomista odottamattomista syistä. Olisi hyvä miettiä toimintasuunnitelmaan sijaisjärjestelyt ja varasuunnitelma, koska elämä voi tuoda eteen mitä vain.

11. Kokeilun tekninen ympäristö

- Tietosuoja- ja käyttöoikeussyistä pilotin prototyyppi päätettiin toteuttaa yrityskumppanin ympäristössä.
- Tekninen toteutus perustuu datan keräämisen yhtenäistämiseen sekä uuden yhtenäisen tiedon visualisointiin Power BI -raportointityökalulla.
- Toteutusympäristö oli Excel-pohjaiseen datan keruuseen perustuva järjestelmä, josta tiedot automaattisesti päivittyvät Power BI -työkaluun.
- Jos kokeilu tehtäisiin uudelleen kannattaisi tarkastella tietokantojen käyttämisen mahdollisuutta, tietokannat toisivat vakaamman pohjan tiedon tallentamiselle ja siirtämiselle.

12. Kokeilun data

Mitä kokeilun datasta ja sen käsittelystä opittiin?

- **Lähtötilanne:** Kokeilun data on Stadin AO:n työllisyshoidon tiimin manuaalisesti kerättävää määrällistä dataa ilman yksilöiviä tietoja. Keskeisimmät kerättävät tiedot olivat palveluihin ilmoittautuneiden, osallistuneiden ja suorittaneiden määrä.
- **Opit:** Keskeisten tietojen lisäksi osissa palveluista kerättiin dataa myös osallistujien taustoista. Nämä erot kerättävissä tiedossa aiheutti vaikeuksia yhtenäisessä seurannassa.
- **Tavoitetila:** Yhtenäinen ja selkeä tietorakenne, joka mahdollistaa eri koulutuksien yhteisen seurannan koko Stadin AO:n työllisyshoidon tiimin tilannekuvan saamiseksi.

13. Jatkopäätökset ja -ideat

- Tiedon kulun ja – keruun parantaminen palvelun tuottajien ja työllisyyspalvelut liikelaitoksen välillä on relevantti ja ajankohtainen kehityskohde, mihin tulee etsiä ratkaisuja molemmat tahot huomioiden.
- Työllisyyspalvelut siirtyvät 1.1.2025 kunnalle. Uudistuksen myötä myös heidän tilastointinsa tulee uudistumaan. Palvelun tilaajan tulisi ottaa mukaan palvelun tuottajat mukaan suunnitteluun, jotta data olisi yhtenäinen
- Kestävän työllistymisen mittaaminen on nykyisellään rajoittattunut kun tiedossa on vain palvelussa päättymisen tilastotieto. Jälkiseuranta ja tiedonkulku tästä palveluntuottajille vaatisi edelleen ratkaisuja
- Työllisyys- ja koulutuspalveluisa kirjataan paljon laadullista dataa, jonka analysointi esimn. kielimallipohjaisen sentimenttianalyysin avulla voisi avata uusia mahdollisuuksia työnkulkujen tehostamiseen ja vaikuttavuuden arviointiin.
- Ammattiopistolla on selvittelyssä opiskelijoiden kanssa käytössä oleva tietotyöpöytämalli. Miten tätä voitaisiin hyödyntää myös työllisyyspalveluiden asiakkaiden tiedon siirrossa?

Jatkopäätökset ja -ideat

Tiedon hallinta	Vaikutus tiedolla johtamiseen
Tiedon kulun kehittäminen palvelutuottajan ja työllisyyspalveluiden välillä.	Jatkuvan raportoinnin mahdollistaminen työllisyyspalveluille
Käytetyn resurssin määrää / asiakas.	Eri laajuisten palveluiden vaikuttavuuden arviointi
Asiakkaiden taustatietojen yhtenäinen kirjaaminen	Mittaaminen, seuranta ja analysointi taustatiedot huomioiden. Vaukuttavimpien palveluiden kohdentaminen
Reaaliaikainen tiedonkeruu ja päivitys	Toiminnan tilannekuvan jatkuva seuraaminen. Mahdollistaa automaattiset ilmoitukset asetettujen kynnyksarvojen ylittyessä
Palvelukohtaisten tavoitetasojen määrittely ja/tai lisääminen tietokantaan	Mittareiden tulkittavuuden helpottuminen, tilanteen nopea suhteuttaminen tavoitetasoon